

P L A T F O R M A

za učešće delegacije Vlade Crne Gore na Forumu ministara pravde i unutrašnjih poslova EU – Zapadni Balkan, koju će predvoditi ministar unutrašnjih poslova Mevludin Nuhodžić, uz Nacrt dogovora za implementaciju Zajedničkog akcionog plana o borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnih Balkana između nadležnih organa Crne Gore i Evropske komisije

Skoplje, Republika Sjeverna Makedonija, 18-19. novembar 2019. godine

I OPŠTE INFORMACIJE

Ministar unutrašnjih poslova Mevludin Nuhodžić i generalni direktor Direktorata za međunarodnu saradnju Nikola Šaranović učestvovaće na Forumu ministara pravde i unutrašnjih poslova EU – Zapadni Balkan, koji su održava u Skoplju, Republika Sjeverna Makedonija, 18. i 19. novembra 2019. godine. Forum se održava u okviru predsjedavanja Finske Savjetom Evropske unije, a poziv je upućen od strane ministra pravde i unutrašnjih poslova Finske i Sjeverne Makedonije.

Forum ministara pravde i unutrašnjih poslova EU-Zapadni Blakan uspostavljen je kao zajednička platforma za saradnju između Evropske unije i zemalja Zapadnog Balkana, sa ciljem razmatranja aktuelnih tema i izazova od važnosti za oblasta vladavine prava u cijelini. U sadašnjem obliku djelovanja, Forum je uspostavljen zaključcima Evropskog savjeta iz 2003. godine, čije je zasijedanje održano u Solunu. Kao cilj uspostavljanja, navedena je posvećenost EU efektivnoj podršci evropske perspektive država Zapadnog Balkana, posebno u smislu podrške u ispunjavanju kriterijuma u oblasti pravde i unutrašnjih poslova. Forum se održava jednom godišnje, u drugoj polovini godine. Učesnici/e foruma su ministri/ce pravde i unutrašnjih poslova država Zapadnog Balkana, sa resornim ministrima/cama trenutno predsjedavajuće države EU, a najčešće prisustvuju i nadležni predstavnici/e narednog predsjedavajućeg, u cilju predstavljanja prioriteta predstojećeg šestomjesečnog predsjedavanja. Takođe, na Forumu učestvuju nadležni evropski komesari/ke (za pravdu i unutrašnje poslove) kao i predstavnici/e resornih agencija EU (npr: EUROPOL, FRONTEX, EUROJUST, EASO, itd).

U periodu od 2003. do 2006. godine, Forum se održavao u Briselu, dok je 2006. godine, po prvi put, održan u jednoj od država Zapadnog Balkana – Albaniji. Forum je održan u Crnoj Gori u decembru 2013. godine, a očekuje se da naša zemlja opet bude domaćin sljedeće godine, tokom predsjedavanja Savezne Republike Njemačke Savjetom EU.

II ZNAČAJ UČEŠĆA NA FORUMU

Učešće crnogorske delegacije značajno je u cilju razmjene informacija sa predstavnicima država članica EU i država iz našeg susjedstva, Evropske komisije i specijalizovanih agencija o aktuelnim temama od važnosti za evropski integracioni proces. Planirane sesije, na kojima će odvojeno uzeti učešće članovi crnogorske delegacije, odnosiće se na ključna pitanja u okviru oblasti vladavine prava, sa posebnim fokusom na: reformu pravosuđa, uslove u zatvorskim jedinicima i diskusiju o sprovođenju preporuka ODIHR-a i IPA projekta u svrhu njihove

implementacije, kao i na aktivnosti koje se odnose na upravljanje granicama, borbu protiv terorizma i organizovanog kriminala.

Tokom Foruma, a na temelju ranije potpisanog Zajedničkog akcionog plana za borbu protiv terorizma koji je potpisan na prošlogodišnjem događaju u Tirani, ministar unutrašnjih poslova Crne Gore Mevludin Nuhodžić i evropski komesar za migracije, unutrašnje poslove i državljanstvo Dimitris Avramopoulos potpisaoće Dogovor za sprovođenje Zajedničkog akcionog plana o borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnog Balkana između nadležnih organa Crne Gore i Evropske komisije.

Na margini Foruma EU- Zapadni Balkan biće održan i četvrti sastanak Upravnog odbora Inicijative za Integrisano upravljanje na području unutrašnje bezbjednosti na Zapadnom Balkanu“ (IISG), kojem će prisustvovati članovi delegacije iz Ministarstva unutrašnjih poslova.

III SASTAV DELEGACIJE

Delegaciju Vlade Crne Gore na Forumu ministara pravde i unutrašnjih poslova EU – Zapadni Balkan predvodiće ministar unutrašnjih poslova Mevludin Nuhodžić.

Članovi delegacije biće:

- Dragan Pejanović, državni sekretar u Ministarstvu unutrašnjih poslova,
- Tanja Ostojić, generalna direktorica za međunarodnu saradnju i evropske integracije u Ministarstvu unutrašnjih poslova,
- Ivana Kovačević, šefica Kabineta ministra u Ministarstvu unutrašnjih poslova i
- Nikola Šaranović, generalni direktor Direktorata za međunarodnu saradnju.

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore, na sjednici od 14.11.2019. godine, utvrdila je Platformu za učešće delegacije Vlade Crne Gore na Forumu ministara pravde i unutrašnjih poslova EU – Zapadni Balkan, koju će predvoditi ministar unutrašnjih poslova Mevludin Nuhodžić, koji se održava u Skoplju, Republika Sjeverna Makedonija, 18-19.11.2019. godine, uz Nacrt dogovora za implementaciju Zajedničkog akcionog plana o borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnih Balkana između nadležnih organa Crne Gore i Evropske komisije.

2. Za članove delegacije određeni su:

- Dragan Pejanović, državni sekretar u Ministarstvu unutrašnjih poslova,
- Tanja Ostojić, generalna direktorica za međunarodnu saradnju i evropske integracije u Ministarstvu unutrašnjih poslova,
- Ivana Kovačević, šefica Kabineta ministra u Ministarstvu unutrašnjih poslova i
- Nikola Šaranović, generalni direktor Direktorata za međunarodnu saradnju.

Nacrt

Dogovora za implementaciju

Zajedničkog akcionog plana o borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnog Balkana

Između nadležnih organa Crne Gore i Evropske komisije

Na sastanku ministara pravde i unutrašnjih poslova u Tirani 5. oktobra 2018.g., predstavnici EU i Partnera sa Zapadnog Balkana potpisali su Zajednički akcioni plan o borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnog Balkana¹ („Zajednički akcioni plan“).

Kao što je navedeno u Zajedničkom akcionom planu, trebalo bi da postoje adekvatni procesi praćenja, uključujući i prilagođeno praćenje prioriternih aktivnosti sa svakim partnerom sa Zapadnog Balkana, kako bi se postigao i mapirao blagovremeni napredak prema pet ciljeva ovog plana. Zajednički akcioni plan navodi da bi primarna odgovornost za aktivnosti navedene u pet ciljeva trebalo da bude kod partnera sa Zapadnog Balkana i da bi EU trebalo da nastoji da ih podrži, ukoliko je potrebno², u njihovim naporima i učestvuje u procjeni njihovih potreba.

Kako bi se implementirao Zajednički akcioni plan, relevantni crnogorski organi, s jedne strane, i Evropska komisija s druge strane, uspješno su identifikovali predviđene prioritne aktivnosti za svaki od 5 ciljeva Zajedničkog akcionog plana.

Ove prioritne aktivnosti navedene su u aneksu ovog dogovora. Odgovornost za ove prioritne aktivnosti je na crnogorskim vlastima, uključujući i njihovo usklađivanje sa politikom EU.

Crnogorska strana namjerava da u pisanoj formi izvještava Evropsku komisiju o stanju implementacije prioritnih aktivnosti navedenih u aneksu ovog dogovora, uključujući i postignuća i poteškoće, dva puta godišnje.

Mogući naponi za pružanje podrške crnogorskim vlastima za konkretne prioritne aktivnosti, po potrebi, također su naznačeni u aneksu.

U cilju daljeg sprovođenja Zajedničkog akcionog plana u budućnosti, predviđeno je redovno ažuriranje ovog dogovora, razmatranje izvještaja nadležnih organa Crne Gore i uključivanje daljih prioritnih aktivnosti, u okviru Zajedničkog akcionog plana.

U skladu sa Zajedničkim akcionim planom, ovaj dogovor je usklađen, i trebao bi se nastaviti usklađivati s mjerama politike koje se preduzimaju u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Crnom Gorom i, gdje je to relevantno, u budućim pregovorima o pristupanju.

¹ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/news/docs/20181005_joint-action-plan-counter-terrorism-western-balkans.pdf

² Napori na jačanju regionalne i međunarodne saradnje, uključujući i Europol i Eurojust, biće sprovedeni uz puno poštovanje odgovarajućeg regulatornog okvira EU agencija i bez prejudiciranja stava država članica o statusu.

Ovaj dogovor ne stvara, niti ima za namjeru stvaranje, bilo kakve obavezujuće, pravne ili finansijske obaveze na bilo kojoj strani prema domaćem ili međunarodnom pravu.

[Mjesto], [Datum]

[Mjesta za potpis od strane predstavnika crnogorskih vlasti i Evropske komisije]

Predviđeni rezultati nacionalnih organa					
Cilj 1 Zajedničkog akcionog plana o borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnog Balkana („Zajednički akcioni plan“ ili „ZAP“) Čvrst okvir za borbu protiv terorizma i sprječavanje i suzbijanje nasilnog ekstremizma (P/CVE): Institucionalna postavka i pravno usklađivanje, kapacitet za implementaciju i sprovođenje					
Aktivnosti predviđene u Zajedničkom akcionom planu	Predviđena prioritetna aktivnost/Praćenje	Odgovornost	Indikatori	Rok	Status (ažuriranja i preporuke)
Crna Gora: Trebalo bi da nastoji da efikasno implementira svoj zakonski okvir za borbu protiv terorizma, uključujući kroz istrage, krivično gonjenje i adekvatnu kaznu za teroristička djela, posebno za djela koja su počinili strani teroristički borci (povratnici). EU: treba da nastoji da obezbijedi adekvatnu podršku	Crnogorski organi: Policija, pravosuđe i tužilaštvo treba da imaju pristup potrebnoj obuci, ekspertizi i kolegijalnim (peer-to-peer) savjetima u pitanjima borbe protiv terorizma. Evropska komisija: treba da: Razmotri da se	Crnogorski organi: Nacionalni organi uključeni u borbu protiv terorizma; Korisnici: Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo, Ministarstvo pravde i nadležni sudovi	Crnogorski organi: - Uspostavljene mjere kojima se omogućava pristup ekspertizi i savjetovanju u vezi sa borbom protiv terorizma; - broj pruženih obuka i kategorije korisnika	Do kraja 2019. godine, u bliskom praćenju nakon usvajanja planirane nove Strategije za sprječavanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma i odgovarajućeg Akcionog plana.	Nakon reorganizacije Uprave policije, i nakon predstojećeg usvajanja nove Strategije za sprječavanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma, od Uprave policije i Vrhovnog državnog tužilaštva i nadležnih sudova se očekuje da imaju potrebu za adekvatnom obukom i ekspertizom u pitanjima borbe protiv terorizma.

I ekspertizu (posebno za sprovođenje Akcionog plana)	obezbijede adekvatne obuke na okružnom nivou putem Instrumenata za pretpristupnu pomoć, savjetodavne misije “EU podrška vladavini prava”, u kombinaciji sa regionalnim projektom Instrumenta za pretpristupnu pomoć, “Suzbijanje teškog kriminala na Zapadnom Balkanu”				Kroz projekt savjetodavne misije Instrumenta za pretpristupnu pomoć „ EU podrška vladavini prava“, obuke su prilagođene tužilaštvu, nadležnim sudovima i policiji. Očekuje se da će aktivnost uključivati prvenstveno obuku i mentorstvo od strane policije / tužilaca i sudija država članica EU kao i razmjenu između EU i nacionalnih eksperata sa mogućnošću praktičnog prenosa iskustva
Crna Gora: (...) treba da ima strategije za borbu protiv terorizma (...) na snazi koje su usklađene sa	Crnogorski organi treba da: usvoje novu Strategiju za sprječavanje terorizma, pranja	Crnogorski organi: Organi koji sarađuju u radnoj grupi za reviziju Strategije, naime [da se popuni od strane	Crnogorski organi: Nova Strategija i Akcioni plan su usvojeni. Uspostavljena	Do kraja 2019.	Nakon isteka crnogorske strategije za sprječavanje terorizma, pranja novca i finansiranja

ključnim strategijama EU i Ujedinjenih nacija, kao i da osigura mehanizam za njihovu implementaciju (Akcioni plan), mehanizam za praćenje implementacije i redovno razmatranje. Efektivno sprovesti pravni okvir za suzbijanje terorizma uključujući istragu, krivično gonjenje adekvatne kazne za terorističke presteupe, posebno za zločine koje su počinili strani teroristički borci (povratnici).	novca i finansiranja terorizma, kao i odgovarajući Akcioni plan i biti spremni da ih implementiraju. U tu svrhu, organi bi trebalo da: a) obezbijede dovoljna budžetska sredstva za implementaciju pomenute Strategije i Akcionog plana; b) obezbijede djelotvoran mehanizam za praćenje implementacije (uključujući budžetske aspekte) i obezbijede redovno razmatranje. Strategijom treba da se predvide mjere kojima se obezbjeđuje efikasno gonjenje i	crnogorskih vlasti], nacionalni koordinator za borbu protiv terorizma, nacionalna vlada i nacionalni parlament.	budžetska sredstva radi omogućavanja djelotvorne implementacije Strategije i Akcionog plana. Nacionalni koordinator za borbu protiv terorizma potvrđuje da su ispunjeni preduslovi za implementaciju i da je započeta implementacija. Uspostavljen mehanizam za praćenje implementacije i redovno razmatranje. Strategija i Akcioni plan predviđaju predviđene mjere koje se tiču povratnika	terorizma (2015.-2018.) i njenog akcionog plana (2015.-2018.), postoji potreba za usvajanjem nove Strategije i Akcionog plana (trenutno predviđeno za 2019.-2021. i u fazi je izrade nacrt), kao i mehanizma za praćenje implementacije i obezbjeđivanje redovnog razmatranja. Iako je Crna Gora manje pogođena fenomenom stranih terorističkih boraca, postoji potreba za gonjenjem i dovođenjem pred lice pravdetih stranih terorističkih boraca (povratnika) dobi koja se može krivično goniti (muškaraca i žena).
---	---	--	--	---

	dovođenje pojedinaca starosne dobi koja se može krivično goniti (muškaraca i žena) koji su se vratili iz inostranstva pred lice pravde, kako zakon nalaže.				
Crna Gora: treba da primjenjuje pristup uključenosti svih djelova vlade (whole-of-government) o Sprječavanju i da ima strategije (...) o sprječavanju i suzbijanju nasilnog ekstremizma koje su usklađene sa ključnim strategijama EU i Ujedinjenih nacija, kao i da obezbijedi mehanizam za njihovu implementaciju (Akcioni plan), mehanizam za praćenje implementacije i	Crnogorski organi: nakon evaluacije, treba da razmotre i usvoje Strategiju za suzbijanje nasilnog ekstremizma za period nakon 2019. godine, kao i odgovarajući Akcioni plan i da budu spremni da implementiraju i jedno i drugo. Oni treba da jasno definišu nacionalne i lokalne potrebe, ciljeve i vremenske okvire, posebno za elemente koji se odnose na Sprječavanje. U tu svrhu, organi	Nacionalni organi: Organi koji sarađuju u radnoj grupi za razmatranje strategije, naime [da se popuni od strane crnogorskih vlasti], Nacionalni koordinator za sprječavanje i suzbijanje nasilnog ekstremizma, nacionalna vlada i nacionalni parlament.	Crnogorski organi: Nova Strategija i Akcioni plan su usvojeni. Uspostavljena budžetska sredstva radi omogućavanja djelotvorne implementacije Strategije i Akcionog plana. Nacionalni koordinator za sprječavanje i suzbijanje nasilnog ekstremizma potvrđuje da su ispunjeni preduslovi za implementaciju i da je započeta implementacija.	Do prvog kvartala 2020.	Strategija za suzbijanje nasilnog ekstremizma 2015.-2018. produžena je do kraja 2019. godine. Postoji potreba da se ona ocijeni i usvoji Strategija za naredni period.

redovno razmatranje.	treba da: a) obezbijede dovoljna budžetska sredstva za implementaciju pomenute Strategije i Akcionog plana; b) obezbijede efikasan mehanizam za praćenje implementacije (uključujući i budžetske aspekte) i osiguraju redovno razmatranje; i b) uključe uloge relevantnih državnih ministarstava, lokalnih zajednica, organizacija civilnog društva i medija u novoj Strategiji i Akcionom planu.		Uspostavljen mehanizam za praćenje implementacije i redovno razmatranje.		
Cilj 2 Zajedničkog akcionog plana o borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnog Balkana („Zajednički akcioni plan“ ili „ZAP“) Efikasno sprječavanje i suzbijanje nasilnog ekstremizma					
Aktivnosti predviđene u Zajedničkom	Predviđena prioritetna aktivnost/Praćenje	Odgovornost	Indikatori	Rok	Status (ažuriranja i preporuke)

akcionom planu					
Crna Gora: Treba da nastoji da osigura da su lokalni praktičari u stanju da identifikuju i da se bave ranim znakovima upozorenja nasilnih ekstremističkih tendencija.	Crnogorski organi: Treba da obuče lokalne praktičare (policiju, socijalne radnike, nastavnike, imame itd.), uključujući eventualno kroz obuke za trenere, kako bi se otkrile nasilne ekstremističke tendencije i bavilo njima. Organi bi trebalo da razviju alat za procjenu rizika kako bi se lokalnim praktičarima omogućilo da otkriju radikalizovane osobe ili osobe pod rizikom od radikalizacije. U ove svrhe, organi bi trebalo u potpunosti da iskoriste relevantne	Crnogorski organi: Nacionalni organi koji sarađuju u nacionalnom međusektorskom operativnom timu za implementaciju Akcionog plana za sprovođenje Strategije za suzbijanje nasilnog ekstremizma. [Crnogorske vlasti da potvrde].	Crnogorski organi: Broj lokalnih praktičara koji su prošli obuku.	U toku 2019 i 2020;	Ministarstvo unutrašnjih poslova sarađuje sa NVO <i>Forum mladi i neformalna edukacija</i> u okviru nacionalne platforme za sprječavanje nasilnog ekstremizma i radikalizacije, radi razvijanja aktivnosti podizanja svijesti. Razvijaju se alati za e-učenje. Potrebne su dalje preventivne anti-radikalizacione aktivnosti, koje uključuju i lokalne vlasti i organizacije civilnog društva u sprečavanju radikalizacije na lokalnom nivou. Potrebno je povećati svijest institucija kako bi se pratile moguće terorističke prijetnje i razvile mjere reintegracije kada se radikalizovane osobe vrate.

EU: treba da putem mreze svijesti o radikalizaciji (RAN) obezbijedi ekspertizu, posebno savjetovanje, organizuje tematske radionice i pozove partnere Zapadnog Balkana na odabrane RAN događaje, na osnovu procjene potreba Zapadnog Balkana.	dokumente Mreže za podizanje svijesti o radikalizaciji (RAN) koji su već prevedeni na crnogorski jezik.³ Evropska komisija: treba da razmotri pružanje, po potrebi, ekspertize o mreži za podizanje svijesti o radikalizaciji, kako bi se podržali kapaciteti Crne Gore za prevenciju radikalizacije, gdje je to potrebno.				
Crna Gora: Treba da: sprovede efikasne mjere za rješavanje	Crnogorski organi treba, pored krivičnog gonjenja stranih terorističkih	Crnogorski organi: Nacionalni organi koji sarađuju u nacionalnom	Sveobuhvatne mjere su pojačane, uključujući:	U toku 2019 i 2020.	Zatvorski system u Crnoj Gori nije jako pogođen problemom stranih terorističkih boraca,

³ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-papers_en

radikalizacije u zatvoru, uključujući u oblastima prevencije, sprječavanja, rehabilitacije, reintegracije, kao i upravljanja i prateće podrške terorističkim osuđenima koji su oslobođeni iz zatvora i drugim oslobođenim osuđenima koji su možda radikalizovani u zatvoru. Pored toga, treba obezbediti obuku relevantnih učesnicima(kao što su službenici za sprovođenje zakona, zatvorsko osoblje, službenici za probacioni period); - osigurati sveobuhvatne pristupe u pogledu povratka stranih	boraca, da pojačaju mjere za rješavanje izazova sprječavanja/ suzbijanja nasilnog ekstremizma koji predstavljaju strani teroristički boraci povratnici, kao i drugi radikalizovani zatvorenici, uključujući: a) kroz uspostavljanje i sprovođenje programa odvrćanja, rehabilitacije i reintegracije u zatvoru. Ovo treba da uključí: aa) stvaranje alata za procjenu rizika od radikalizacije u zatvoru kako bi se identifikovali zatvorenici koji su radikalizovani ili izloženi riziku od radikalizacije;	međusektorskom operativnom timu (kojim predsjedava nacionalni coordinator za suzbijanje nasilnog ekstremizma) odgovornom za sprovođenje Strategije za suzbijanje nasilnog ekstremizma i Akcionog plana u vezi sa tim.	A) programe oslobađanja, rehabilitacije i reintegracije u zatvoru - uspostavljeni i sprovedeni; A.1) broj pojedinačnih procena rizika sprovedenih kroz stvorene alate; A.2) broj obučenog zatvorskog osoblja; B) prilagođene intervencije usmjerene na rehabilitaciju i reintegraciju povratnika stranih terorističkih boraca, članova porodice i drugih radikalizovanih osoba;	međutim važno je pomenuti taj problem. Povratku stranih terorističkih boraca i njihovih porodica kao regionalnom pitanju posvećen je treći sastanak Regionalne mreže Koordinatora za sprječavanje i suzbijanje nasilnog ekstremizma 24. aprila 2019. godine.
--	--	--	---	--

terorističkih boraca i njihovih porodica, uključujući zatvor, sprječavanje, rehabilitaciju i reintegraciju.	bb) obučiti zatvorsko osoblje da bi im se omogućilo sprovođenje programa suzbijanja nasilnog ekstremizma u zatvorima u Podgorici i Bijelom Polju. b) van zatvora, posebne i prilagođene intervencije čiji je cilj rehabilitacija i reintegracija povratnika stranih terorističkih boraca i članova porodice, uključujući žene i djecu, kao i druge radikalizovane osobe. U te svrhe, organi bi trebali u potpunosti da koriste relevantne dokumente Mreže		broj osoba obuhvaćenih pomenutim intervencijama.		Akcija horizontalnog instrumenta EU-Savjeta Evrope „Jačanje kazneno-popravnih kapaciteta u rješavanju radikalizacije u zatvorima na zapadnom Balkanu“ ima za cilj, između ostalog, i: - da podigne svijest i razumijevanje procesa radikalizacije u zatvorima među zatvorskim i probacionim sistemima; - da pomogne praktičarima da prepoznaju znakove koje pokazuju ranjivi pojedinci u riziku i osnaže kancelarije za pomoć potrebnim standardima, alatima i instrumentima koji im trebaju da bi odgovorili na odgovarajući način; - da olakša i osnaži partnerstva među
--	--	--	---	--	---

EU treba da: - podrži, prema potrebi, projekte za sprječavanje nasilnog ekstremizma u zatvoru, kao i sprječavanje radikalizacije u zatvorima; - putem mreže svijesti o radikalizaciji (RAN) pruži stručnost, specifično savetovanje, organizuje tematske radionice i pozvove partnere sa zapadnog Balkana na odabrane RAN događaje, na osnovu procjene potreba partnera	svijesti o radikalizaciji (RAN) koji su već prevedeni⁴.				agencijama u borbi protiv radikalizacije u zatvorima i pruži adekvatnu podršku nasilnim ekstremističkim prestupnicima koji su odslužili kaznu.
--	---	--	--	--	---

⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network_en

zapadnog Balkana.	Evropska komisija: treba da obezbijedi (i) za akciju A), podršku uspostavljanju alata za procenu rizika u zatvoru putem horizontalnog instrumenta EU-Saveta Evrope; (ii) za akciju B), podrškauputem Mreže svesti o radikalizaciji, ako to zatraže crnogorski organi.				
Crna Gora: treba da nastoji da: - proaktivno preduzima mjere za sprječavanje i bavljenje nasilnim ekstremizmom i jačanje otpornosti lokalnih zajednica na nasilni ekstremistički uticaj, kroz pristup	Crnogorski organi: treba da razviju mehanizme za sprječavanje radikalizacije na lokalnom nivou (jasan pravni okvir, strukture, mandat i odgovornost, smjernice i finansiranje, itd.). Oni treba da	Crnogorski organi: Nacionalni P/CVE koordinator, sa relevantnim ministarstvima, agencijama i lokalnim organima i savezom gradonačelnika opština.	Crnogorski organi: Broj osjetljivih zajednica u kojima je takav mehanizam uspostavljen i funkcioniše; broj partnerstava izgrađenih između centralnog i lokalnog nivoa;	U toku 2019 i 2020 2020.	Kao što je gore navedeno, Ministarstvo unutrašnjih poslova sarađuje sa NVO <i>Forum Mladi i neformalna edukacija</i> u okviru nacionalne platforme za sprječavanje nasilnog ekstremizma i radikalizacije, radi razvijanja aktivnosti podizanja svijesti.

„uključenosti cijelog društva“; - Obezbjeduje efikasnu višeagencijsku saradnju za upravljanje rizičnim pojedincima od slučaja do slučaja. prema potrebi, osnaži građanske i vjerske organizacije kako bi se sprečilo širenje nasilnog ekstremizma; - osigura sveobuhvatne pristupe u pogledu povratka stranih terorističkih boraca i njihovih porodica (...).	omoguće odgovor koji uključuje sve relevantne lokalne odzivnike (višeagencijski pristup) u odnosu na pojedince koji su radikalizovani ili su pod rizikom od radikalizacije. Takvi mehanizmi bi trebalo da postoje posebno u osjetljivim zajednicama. Takav lokalni mehanizam treba da obuhvati: - uspostavljanje veza između lokalnih zajednica i centralnog nivoa, - uključivanje organizacije civilnog društva, i - nastojanje da se prate aktivnosti stranih terorističkih boraca (FTF) i		broj uključenih organizacija civilnog društva; mjere preduzete u cilju praćenja stranih terorističkih boraca povratnika i članova njihovih porodica mjere preduzete u cilju podizanja lokalne svijesti o nacionalnoj strategiji i akcionom planu za suzbijanje nasilnog ekstremizma; - jasne odgovornosti za lokalno sprovođenje nacionalne strategije i akcionog plana za borbu protiv nasilnog ekstremizma.		Potrebne su dalje preventivne anti-radikalizacione aktivnosti, koje uključuju i lokalne vlasti i organizacije civilnog društva u sprječavanju radikalizacije na lokalnom nivou.
---	---	--	--	--	--

	njihovih porodica koje se vraćaju u svoju lokalnu zajednicu. Kao prvi korak, vlasti bi trebalo da obezbijede lokalnu svijest o nacionalnoj Strategiji i Akcionom planu za suzbijanje nasilnog ekstremizma, kao i jasne odgovornosti za lokalnu implementaciju. . U te svrhe, organi treba u potpunosti da koriste relevantne dokumente Mreže svesti o radikalizaciji (RAN) koji su već prevedeni.⁵ Evropska komisija treba da razmotri mogućnost pružanja				
--	--	--	--	--	--

⁵ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network_en

EU treba da - putem Mreže svesti o radikalizaciji (RAN) pruži ekspertizu, posebno savjetovanje, organizuje tematske radionice i pozvove partnere sa zapadnog Balkana na odabrane RAN događaje, na osnovu procene potreba partnera zapadnog Balkana	podrške putem Mreže svesti o radikalizaciji, ako to zatraže crnogorski organi.				
--	---	--	--	--	--

Crna Gora: Trebalo bi da nastoji da se bavi terorističkim sadržajem na internetu, uključujući i ohrabrivanje napora da se teroristički sadržaji prijavljuju internet kompanijama, i osnaživanje partnera iz civilnog društva da razviju efikasne alternativne narative na internetu.	Crnogorski organi: treba da unaprijede kapacitete za prijavljivanje terorističkih sadržaja na internetu, uključujući napore da se teroristički sadržaji prijavljuju internet kompanijama, i pojačati napore za osnaživanje civilnog društva za razvoj pozitivnih, alternativnih narativa na internetu.	Crnogorski organi: Ministarstvo unutrašnjih poslova i Nacionalni P/CVE koordinator, u saradnji sa nadležnim organima i učesnicima.	Crnogorski organi: Mjere preduzete unutar ministarstava i agencija za sprovođenje zakona; broj sadržaja na Internetu kojim se bavilo.	2019. i 2020.	Ovo bi trebalo da počne kao regionalna aktivnost koja bi mogla da evoluira u nacionalne.

EU: Trebalo bi da nastoji da podrži kapacitete partnera na Zapadnom Balkanu za prijavljivanje terorističkih sadržaja na internetu, kao što je putem pomoći Europolu, obuke i ekspertize, uključujući i Jedinicu EU za prijavljivanje nedozvoljenih internet sadržaja u Europolovom Evropskom centru za borbu protiv terorizma (ECTC).	Evropska komisija: treba da nastoji da podrži, prema potrebi, razvoj kapaciteta crnogorskih vlasti za prijavljivanje terorističkih sadržaja na internetu. Ovo bi trebalo da uključi procjenu potreba i obuku za upoznavanje putem radionice za šest partnera sa Zapadnog Balkana od strane Jedinice EU za prijavljivanje nedozvoljenih internet sadržaja u Europolovom Evropskom centru za borbu protiv terorizma (ECTC).		Evropska komisija: radionica za upoznavanje za šest partnera sa Zapadnog Balkana od strane Jedinice EU za prijavljivanje nedozvoljenih internet sadržaja u Europolovom Evropskom centru za borbu protiv terorizma (ECTC).	Evropska komisija 2019 i 2020	Regionalna mreža Koordinatora sa Zapadnog Balkana za sprječavanje i suzbijanje nasilnog ekstremizma zatražila je organizovanje radionice za upoznavanje sa temom u u oktobru 2018. godine. Radionica upoznavanja sa temom za šest nacionalnih koordinatora za sprečavanje i suzbijanje nasilnog ekstremizma i šest antiterorističkih inspektora iz regiona održana je u Hagu u sedištu Europolove jedinice za internet krajem maja 2019. godine, podržana u okviru projekta Ženevskog centra za upravljanje sektorom bezbednosti „Podrška P / CVE na Zapadnom Balkanu“ u okviru Instrumenta za pretpristupnu podršku 2016.
---	---	--	---	---	---

Cilj 3 Zajedničkog akcionog plana o borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnog Balkana („Zajednički akcioni plan“ ili „ZAP“) Efikasna razmjena informacija i operativna saradnja ⁶					
Aktivnosti predviđene u Zajedničkom akcionom planu	Predviđena prioritetna aktivnost/Praćenje	Odgovornost	Indikatori	Rok	Status (ažuriranja i preporuke)
Crna Gora treba da nastoji da efikasnije i djelotvornije koristi proizvode i usluge Europolu koji se posebno odnose na istrage protiv terorizma (i vezu sa organizovanim kriminalom); - podstakne spontanu razmjenu informacija o borbi protiv terorizma (...) sa Europolovim Evropskim centrom za borbu protiv terorizma koristeći bezbjedne kanale kao što je SIENA / CT SIENA, gde je to moguće i dostupno. Europol treba, u	Crnogorski organi: treba da proaktivnije i efikasnije koriste proizvode i usluge Europolu posebno vezane za istrage u borbi protiv terorizma (i vezu s organizovnim kriminalom). Organi bi u tom pogledu trebale takođe da prepoznaju nacionalne potrebe i zatraže podršku Europolu u razmjeni znanja. Razmjena informacija s Europolom trebala	Crnogorski organi: Uprava policije. [Vrhovno državno tužilaštvo, sudstvo, poreska uprava i carina.	Crnogorski organi: Broj crnogorskih “spontanih /iniciranih” Siena/CT Siena zahtjeva; učestalost crnogorske upotrebe Europolovih proizvoda, usluga, alata i projekata analize u istragama vezanim za borbu protiv terorizma. Europol: Broj ciljanih događaja za podizanje svesti o proizvodima i	Razmatranja do kraja 2019. i 2020.	Crnogorske vlasti bi trebalo da iskoriste prednosti i povećaju korištenje sljedećih Europolovih proizvoda i usluga: - Kapaciteti strateške i operativne analize; - Provjere podudarnosti; - Program praćenja finansiranja terorizma (TFTP) kada postoji veza sa državama članicama i terorizmom; - CBRN-E ekspertiza; - Internetske istrage i kapacitet prijavljivanja EU IRU; - FACE softver (prepoznavanje lica); - SIRIUS on-line platforma za razmjenu stručnih znanja; - Mobile Office/Universal

⁶ Kao što je navedeno u Zajedničkom Akcionom planu u pogledu saradnje sa Interpolom, Europolom i Eurojustom, ovaj cilj se primjenjuje samo u mjeri u kojoj postoje zakonske osnove za saradnju između partnera Zapadnog Balkana, s jedne strane i Interpolu, Europolu i Eurojustu s druge strane.

skladu sa svojim pravnim okvirom i mandatom da: obezbijedi znanje i stručnost i organizuje ciljane događaje za podizanje svesti partnerima zapadnog Balkana o proizvodima, uslugama i mogućnostima Europol / njegovog Evropskog centra za suzbijanje terorizma.	bi uključivati proaktivnu razmjenu dostupnih informacija o građanima (muškarcima i ženama) koji se vraćaju sa stranih ratišta, prije ili odmah nakon povratka. Europol u skladu sa svojim pravnim okvirom i mandatom, treba da: A) obezbijedi, prema potrebi, ciljane događaje u svrhu podizanja svijesti o proizvodima, uslugama i mogućnostima Europol / njegovog antiterorističkog		uslugama Europol / njegovog Evropskog antiterorističkog centra; slučajevi Europol koji pomažu u identifikovanju i rješavanju prepreka za saradnju između crnogorskih vlasti i Europol. - Pojačano učešće u slučajevima Eurojusta za suzbijanje terorizma; - efikasna upotreba posebne kontakt tačke za Eurojust o borbi protiv terorizma.		Forensic Extraction Device (UFED)- Uređaj za izvlačenje podataka sa mobilnih uređaja. Što se tiče naznake predviđene podrške Europol u drugoj koloni pod tačkom A), regionalni projekat „Suzbijanje teškog kriminala na Zapadnom Balkanu“ u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć 2019. godinu predviđa da, po potrebi, pruži podršku Zapadnom Balkanu za da poveća operativnu saradnju sa Europolom i upotrebu sigurne mreže za razmenu informacija (SIENA). Kao početna podrška, Delegacija EU u Podgorici planira da organizuje dan podizanja svijesti zajedno sa Europolom i da ga ugosti.
---	---	--	---	--	---

Crna Gora treba da: - osigura efikasan angažman u pravosudnoj saradnji i razmjeni informacija za multilateralne slučajeve CT-a koje koordinira Eurojust, kao i za aktivnosti Eurojusta u vezi sa CT-om uopšte (uključujući iskustva i lekcije iz antiterorističkih istraga i krivičnih gonjenja);	centra za crnogorske vlasti; B) da pomogne, prema potrebi, u identifikovanju i rešavanju prepreka saradnji sa Europolom. Crnogorski organi treba da: - pojačaju saradnju u okviru antiterorističkih istraga i krivičnog gonjenja koje koordinira Eurojust, prema potrebi; - Nastave da koriste pomoć koju Eurojust pruža u olakšavanju zahtjeva za pravosudnom saradnjom koju Eurojust obezbjeđuje, uključujući putem kontakt tačaka (a) za Eurojust i	Crnogorski organi : Relevantni pravosudni organi		Razmatranja do kraja 2019. i 2020	Trenutno je ograničena uključenost crnogorskih organa u slučajeve Eurojusta za borbu protiv terorizma. Međutim, trebalo bi povećati suradnju, tamo gdje je to potrebno. Kontaktna tačka Eurojusta za pitanja borbe protiv terorizma imenovana je 2018. godine i pozvana je da prisustvuje sastanku Eurojusta o antiterorizmu 2019.
--	--	--	--	--	---

- u potpunosti iskoristi kontakt tačke sa Eurojustom. Eurojust u skladu sa svojim zakonskim okvirom i mandatom, treba da: - na zahtev, olakša pravosudnu saradnju i koordinaciju između nadležnih organa i pruži svoje znanje i ekspertizu partnerima zapadnog Balkana; - da ojača svoju mrežu kontakt tačaka, uključujući partnere na Zapadnom Balkanu, (...) i razmenjuje sa njima, po potrebi, u	državnog tužioca za vezu u Eurojustu. Eurojust u skladu sa svojim zakonskim okvirom i mandatom, treba da: - podrži crnogorske nadležne organe u sprovođenju sporazuma o saradnji; - pozove crnogorske pravosudne organe u studijske posjete Eurojustu s ciljem razmjene iskustva u operativnim i strateškim antiterorističkim i sličnim pitanjima; - nastavi da uključuje nadležne organe Crne Gore u relevantne antiterorističke slučajeve koje koordinira Eurojust; - podrži, ako je prikladno, osnivanje zajedničkih istražnih				
---	---	--	--	--	--

operativnim i strateškim pitanjima u borbi protiv terorizma; - olakša uključivanje vlasti partnera zapadnog Balkana u koordinacione sastanke o antiterorističkim istragama i krivičnom gonjenju koje pomaže Eurojust (...) radi jačanja pravosudne saradnje, razmjene informacija i poboljšanja koordinacije; - da nastavi da savetuje i podržava osnivanje zajedničkih istražnih timova	timova (JIT) u slučajevima protiv terorizma i pružiti pravnu i finansijsku podršku zajedničkim istražnim timovima⁷.				
---	---	--	--	--	--

⁷ Pod uslovom da u zajednički istražni tim bude uključena najmanje jedna država članica EU.

(JIT) (...)					
Cilj 4 Zajedničkog akcionog plana o borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnog Balkana („Zajednički akcioni plan“ ili „ZAP“) Izgradnja kapaciteta za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma					
Aktivnosti predviđene u Zajedničkom akcionom planu	Predviđena prioritetna aktivnost/Praćenje	Odgovornost	Indikatori	Rok	Status (ažuriranja i preporuke)
Crna Gora: treba da nastoji da vrši rano usklađivanje sa relevantnim pravnim tekovinama EU i u skladu sa standardima Radne grupe za finansijske mjere u borbi protiv pranja novca (FATF) (...): - usvoji i primijeni djelotvoran pravni okvir za sprječavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma (...). - Finansijska obavještajna jedinica ima adekvatne alate za	Crnogorski organi: Trebalo da ponovo povežu Finansijsku obavještajnu jedinicu sa Egmontovom platformom za razmjenu podataka finansijske obavještajne jedinice i da preduzimaju naredne korake u skladu sa izvještajima Moneyval-a.	Crnogorski organi: Ministarstvo ekonomije i finansija (Generalni direktorat za sprječavanje pranja novca), Nacionalni parlament, Uprava policije, Finansijska obavještajna jedinica (FIU).	Crnogorski organi: Da se ponovo povežu sa platformom Egmont grupe	Do kraja 2020.g.	Eksperti Moneyval-a objavili su izvještaj o njihovoj četvrtoj posjeti u 2015. godini. Peta procjena je predviđena za 2020. godinu. U skladu sa preporukama Moneyval-a, Crna Gora je 2018. godine usvojila izmjene i dopune Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama kao i podzakonske akte. Kao rezultat toga, u decembru 2018. godine, Moneyval je uklonio Crnu Goru iz koraka 2 postupka za poboljšanje usaglašenosti i stavio je u redovni postupak “follow-up” izvještavanja.

pristup informacijama(...)					Nova Strategija za sprječavanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma tek treba da bude usvojena. Od januara 2019. godine Finansijska obavještajna jedinica (FIU) je je služba Uprave policije i isključena je sa Egmont platforme za razmjenu finansijskih obavještajnih podataka. Izmjene i dopune Zakona o sprječavanju pranja novca su u pripremi.
Crna Gora: treba da nastoji da vrši rano usklađivanje sa relevantnim pravnim tekovinama EU¹⁷ i u skladu sa standardima Radne grupe za finansijske mjere u borbi protiv pranja novca (FATF) (...): - usvoji i primijeni djelotvoran pravni okvir za	Crnogorski organi treba da uspostave centralizovani registar bankovnih računa koji sadrži ažurirane informacije i dostupan je organima za sprovođenje zakona.	Crnogorski organi Ministarstvo unutrašnjih poslova, nacionalni parlament. i Centralna banka Crne Gore	Crnogorski organi Efikasno uspostavljanje centralizovanog registra bankovnih računa.	Do kraja 2020.	Postoji potreba da se radi na uspostavljanju centralizovanog registra bankovnih računa u Crnoj Gori, koji bi bio dostupan agencijama za sprovođenje zakona u Crnoj Gori, u skladu sa odredbama Pete direktive EU o pranju novca.

sprječavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma (...). 17Konkretno, Direktiva (EU) 2018/843 o sprječavanju upotrebe finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma [tj. Peta Direktiva o sprječavanju pranja novca] i Direktiva (EU) 2015/849 o sprječavanju upotrebe finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma (tj. Četvrta Direktiva o sprječavanju pranja novca]. EU : treba da obezbijedi, po potrebi, izgradnju kapaciteta za akcije partnera zapadnog Balkana u ovoj oblasti.					
Evropska komisija : treba da, po potrebi, obezbijedi pomoć za ovo konkretno pitanje, na zahtjev, kroz TAIEX ili bilo koji drugi program pomoći					
Crna Gora: Treba da nastavi sa ranim usklađivanjem sa relevantnim pravnim	Crnogorski organi : Uprava policije i Vrhovno državno tužilaštvo treba da povećaju svoje	Crnogorski organi : Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo	Crnogorski organi : Svi relevantni državni policijski službenici i tužioci obučeni su za	do kraja 2020. godine	Broj finansijskih istraga i gonjenja u ovoj oblasti je i dalje veoma nizak i trebalo bi ga povećati. Postoji potreba za

tekovinama EU i u skladu sa standardima FATF-a: - da ojača finansijske istrage u borbi protiv terorizma. EU : treba da obezbijedi, po potrebi, izgradnju kapaciteta za akcije partnera zapadnog Balkana u ovoj oblasti.	kapacitete za sprovođenje finansijskih istraga, uključujući i kroz namjenske strukture. Evropska komisija : treba da, po potrebi, obezbijedi : A)Sa Agencijom Evropske unije za obučavanje za sprovođenje zakona i Kancelarijom Ujedinjenih nacija za drogu i criminal, obuku u vezi sa finansijskim istragama (stalna podrška); B) kroz Instrument za pretpristupnu savetodavnu misiju „ EU podrška vladavini zakona“ obuka o finansijskim istragama i pranju novca		obavljanje finansijskih istraga.		unaprijeđenjem strateškog i proaktivnog pristupa u pogledu finansijskih istraga. Već su organizovani brojni treninzi. Stalna podrška Evropske komisije koja se spominje u Akciji A u drugoj koloni se sastoji od: regionalni projekat sa Agencijom Evropske unije za obuku u sprovođenju zakona koji treba da obezbedi obuku o finansijskim istragama, a traje do marta 2020 - regionalni projekat „Izgradnja kapaciteta za regionalno sprječavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma “ koji se realizuje sa Kancelarijom Ujedinjenih nacija za drogu i criminal, a traje do marta 2020. godine.
---	--	--	---	--	---

	A)				
Crna Gora: Trebalo bi da nastoji da vrši rano usklađivanje sa relevantnim pravnim tekovinama EU i u skladu sa standardima Radne grupe za finansijske mjere (FATF): - usvoji i primijeni djelotvoran pravni okvir za (...) mjere zamrzavanja imovine kao što se zahtijeva Rezolucijama Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija	Crna Gora: treba da izmijeni zakon o međunarodnim restriktivnim mjerama kako bi se uskladio s pravnom tekovinom EU, kako bi transponovale i sprovele sankcije UN-a o zamrzavanju terorističke imovine.	Crnogorski organi Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Vrhovno državno tužilaštvo, Ministarstvo pravde, ministarstvo finansija, Uprava policije	Crnogorski organi - Donošenje izmjena i dopuna i usaglašavanje novog zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama sa pravnom tekovinom EU; - sprovođenje zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama.	Do prve četvrtine 2020.	Crna Gora je u julu 2018. godine usvojila novi Zakon o međunarodnim restriktivnim mjerama kako bi se uskladila sa preporukama Moneyval-a, ali su potrebne dodatne izmjene i dopune kako bi se uskladilo sa pravnom tekovinom EU.
Cilj 5 Zajedničkog akcionog plana o borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnog Balkana („Zajednički akcioni plan“ ili „ZAP“) Jačanje zaštite građana i infrastrukture					
Aktivnosti predviđene u	Predviđena prioriteta	Odgovornost	Indikatori	Rok	Status (ažuriranja i preporuke)

Zajedničkom akcionom planu	aktivnost/Praćenje				
Crna Gora: Treba da nastoji da se pozabavi pitanjem ilegalne trgovine vatrenim oružjem kroz (...) Centar za kontrolu malokalibarskog i lakog naoružanja u Jugoistočnoj i Istočnoj Evropi (SEESAC). Posebno, svaki partner na Zapadnom Balkanu treba da uspostavi kontakt tačku za vatreno oružje (...).	Crnogorski organi treba: a) da sprovode svoju nacionalnu strategiju o malokalibarskom i lakom oružju i odgovarajući akcioni plan; b) da Kontakt tačka za vatreno oružje postane potpuno operativna.	Crnogorski organi a) Ministarstvo unutrašnjih poslova Komisija za malokalibarsko i lakog oružje (SALW); Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo, sudstvo. b) Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava Policije	a) Povećan broj zaplijenjenog oružja i povećan broj presuda u 2020, oboje u odnosu na 2018 b) Kontakt tačka za vatreno oružje je u potpunosti operativna.	a) i b): do kraja 2010.g.	Crna Gora je nastavila da učestvuje u implementaciji Akcionog plana o nezakonitoj trgovini vatrenim oružjem između EU i regiona Jugoistočne Evrope za period 2015-2019. Strategija za kontrolu i smanjenje malokalibarskog i lakog oružja i municije usvojena je u decembru 2018. godine. Imenovanje kontakt osobe za vatreno oružje je rezultat posjete CT-a na visokom nivou u maju 2018. godine. Funkcija će biti ispunjena od strane ekspertskeg centra za vatreno oružje u okviru Uprave policije, strukture od četiri specijalista koja pruža analitičku podršku organima za sprovođenje zakona i za odgovorna je međunarodnu saradnju.
Crna Gora treba da	Crnogorski organi	Crnogorski organi	Crnogorski organi	Do kraja 2019.	Nacrt Zakona o kritičnoj

nastoji da: unaprjeđuje (...) svoje kritične infrastrukture.	treba da: - usvoje zakon o kritičnoj infrastrukturi, jiha je u skladu sa evropskom direktivom o kritičnoj infrastrukturi (ECI) 2008/114 / EC ⁸ i neophodne zakonske akte za njegovu implementaciju; - definišu listu kritične infrastrukture Crne Gore; i - odrede jednu osobu ili jednu upravu koja će biti zadužena za koordinaciju zaštite kritične infrastrukture.	Ministarstvo unutrašnjih poslova, Policija, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo saobraćaja i Ministarstvo javne uprave.	- usvojen zakon o kritičnoj infrastrukturi i zakonski akti za implementaciju; - definisana crnogorska lista kritične infrastrukture; - određena osoba/uprava zadužena za koordinaciju.	Za usvajanje zakona; do kraja prvog semestra 2020. za usvajanje sekundarnog zakonodavstva A1) Do kraja 2020. A2)Do kraja 2020	infrastrukturi Crne Gore je upućen Evropskoj komisiji na razmatranje i tek treba da bude usvojen. Mjere preventivnog praćenja kritične infrastrukture sprovode se u Podgorici i na primorju tokom ljetne sezone.
---	--	--	--	---	---

⁸ Direktiva Savjeta 2008/114 / EK od 8. decembra 2008. o identifikaciji i imenovanju evropskih kritičnih infrastrukture i procjeni potrebe da se poboljša njihova zaštita OJ L 345, 23.12.2008, str 75.,

